

Čitav članak, a naročito analiza rješidaba koje autor daje u dijelu koji raspravlja o klauzulama "sigurna luka" i "siguran vez", i u dijelu o klauzuli "onoliko blizu koliko" vrijedan su prilog doktrini.

Ž.M.

Lafage G.H.: DOKAZ KRIVNJE U "IZUZETNIM SLUČAJEVIMA" NABROJENIMA U ČL.4, ST.2 BRUXELLESKE MEDJUNARODNE KONVENCIJE OD 25.VIII 1924. /La preuve de la faute dans les "cas exceptés" énumérés à l'article 4, paragraphe 2 de la Convention internationale de Bruxelles du 25 août 1924/, DMF 1961, 150, str.324-332.

Pisac ukazuje na to, da je Francuska ratificirala Konvenciju o teretnici od 1924., a da nije rezervirala mogućnost dokazivanja krivnje brodara za izuzete slučajeve iz čl.4, st.2 Konvencije, iako je u internom zakonu o prijevozu robe morem od 2.IV 1936. dopustila dokazivanje krivnje brodara u tim slučajevima. Odatle pisac izvodi, upirući se na mišljenja G.Riperta, P. Chauveau-a, a pobijajući suprotno mišljenje Bertrand de la Grassiere-a, da francuski sudovi ne bi mogli dopustiti u slučajevima u kojima dolazi do primjene Konvencija, a ne interni zakon od 2.IV 1936., dokaz krivnje brodareve za nastupanje izuzetnih slučajeva iz čl.4, st.2. On dopušta da bi francuski sudovi možda takvo stajalište mogli zauzeti kad bi Konvencija bila uzakonjena u Francuskoj jednostavnim usvajanjem njenog teksta, jer bi se onda ovaj morao tumačiti u jedinstvu pravnog sistema. Međutim ovako kako je Konvencija proglašena ona dolazi do primjene isključivo na medjunarodne odnose, i zbog toga, budući da ne-ma odgovarajuće rezerve, ne može biti dokaza krivnje brodareve za izuzetne slučajeve, a ni o njegovoj krivnji da je do izuzetnog slučaja došlo /npr. do pomorske nezgode radi toga što brodar nije poštivao meteorošku najavu nevremena/, ukoliko se radi o krivnji za postupak koji je tekao usporedo ili prethodio izuzetnom slučaju. Međutim sama činjenica da je došlo do nerazboritog, skretanja s puta, zbog odredbe st.4 čl.4 Konvencije prebacit će na brodara krivnju za izuzetni slučaj do kojega ne bi došlo bez skretanja s puta. Isto tako će se moci dokazivati i krivnja za postupke koji su slijedili iza izuzetnog slučaja /npr. dužna pažnja za postupak s teretom iza brodoloma, ili nakon štrajka/. Svakako će brodar uvijek odgovarati za sposobnost broda za plovidbu prije putovanja i za sve posljedice povrede te svoje dužnosti, pa ma se one očitovale u obliku izuzetnog slučaja do kojeg bez te sposobnosti za plovidbu ne bi došlo. Ali uvijek se radi o dokazivanju velike ili male nepažnje, jer dolus po pravilu "fraus omnia corruptit" prekida vezu s ugovornim odnosom, i prema tome je uvijek moguće dokazivanje dolusa brodara.

E.P.